

**Белорусский государственный университет
Гуманитарный факультет**

Кафедра культурологии

**Реферат магистерской диссертации
«Библия как метатекст и интертекстуальность
в романном творчестве Дж. Стейнбека»**

Спото Рада Николаевна,
**научный руководитель – доцент Синило
Галина Вениаминовна**

2014

ОБЩАЯ ХАРАКТЕРИСТИКА РАБОТЫ

Спото Рада Николаевна

Библия как метатекст и интертекстуальность в романном творчестве Дж. Стейнбека

Ключевые слова: АЛЛЮЗИЯ, АМЕРИКАНСКАЯ ЛИТЕРАТУРА, БИБЛИЯ, ГИПЕРТЕКСТ, ДЫЯЛОГ, ДЖ. СТЕЙНБЕК, ИНТЕРТЕКСТ, ИНТЕРТЕКСТУАЛЬНОСТЬ, МЕТАТЕКСТ, ПРЕЦЕДЕНТНЫЙ ТЕКСТ, РЕМИНИСЦЕНЦИЯ, РОМАН, СИМВОЛ, США, ЦИТАТА.

Целью работы является исследование функций Библии как метатекста и интертекстуальности в художественной прозе Дж. Стейнбека.

Актуальность данного исследования определяется тем, что до сих пор ни в российской, ни в белорусской науке нет работ, в которых романное творчество Дж. Стейнбека рассматривалось бы в широком культурном поле в ракурсе мета- и интертекстуальности, в диалоге со многими прецедентными текстами, но прежде всего с Библией. В работе мы впервые пытаемся хронологически синтезировать всю пестроту мета- и интертекстуальных включений в романном творчестве Дж. Стейнбека.

Объектом исследования являются феномены мета- и интертекстуальности в американской культуре на материале романов Дж. Стейнбека “Гроздь гнева”, “К востоку от Эдема”, “Зима тревоги нашей”.

Предметом исследования является специфика функционирования Библии как метатекста и интертекстуальных включений (аллюзий, реминисценций, цитат и т.д.) в романном творчестве Дж. Стейнбека.

Полученные результаты и их новизна. Впервые в отечественной гуманитаристике осуществлен комплексный поуровневый анализ мета- и интертекстуальных (библейских и др.) включений в романах Джона Стейнбека. В рамках концепции, развиваемой в работе, мета- и интертекстуальность представлены как культурный феномен, который присутствует на всех уровнях художественного текста и является смысло- и сюжетообразующей. Выявлено, что основным метатекстом для романов Стейнбека является Библия, с которой писатель вступает в многомерный и многоуровневый диалог.

Структура магистерской диссертации: работа состоит из Введения, четырех глав, Заключение, Списка использованных источников, включающего 93 источников, и Приложения.

Полный объём работы – 93 страниц печатного текста, где 2 страницы заняты таблицами и 4 страницы отведены для Приложения.

АГУЛЬНАЯ ХАРАКТАРЫСТЫКА РАБОТЫ

Спото Рада Мікалаеўна

Біблія як метатэкст і інтэртэкстуальнасць у раманнай творчасці Дж. Стэйнбека

Ключавыя словы: АЛЮЗИЯ, АМЕРЫКАНСКАЯ ЛІТАРАТУРА, БІБЛІЯ, ГІПЕРТЭКСТ, ДЫЯЛОГ, ЗША, ДЖ. СТЭЙНБЕК, ІНТЭРТЭКСТ, ІНТЭРТЭКСТУАЛЬНАСЦЬ, МЕТАТЭКСТ, ПРЭЦЭДЭНТНЫ ТЭКСТ, РАМАН, РЭМІНІСЦЭНЦЫЯ, СІМВАЛ, ЗША, ЦЫТАТА.

Мэтай работы з’яўляецца даследаванне функцый Бібліі як метатэксту і інтэртэкстуальнасці ў мастацкай прозе Дж. Стэйнбека.

Актуальнасць дадзенага даследавання вызначаецца тым, што дагэтуль ні ў расійскай, ні ў беларускай навуцы няма работ, у якіх раманная творчасць Дж. Стэйнбека разглядалася б у шырокім культурным полі ў ракурсе мета- і інтэртэкстуальнасці, у дыялогу са шматлікімі прэцэдэнтнымі тэкстамі, першым чынам з Бібліяй. У працы мы ўпершыню спрабуем храналагічна сінтэзаваць усю стракатасць мета- і інтэртэкстуальных уключэнняў у раманнай творчасці Дж. Стэйнбека.

Аб’ектам даследавання з’яўляюцца феномены мета- і інтэртэкстуальнасці ў амерыканскай культуры на матэрыяле раманаў Дж. Стэйнбека “Тронкі гневу”, “На ўсход ад Эдэму”, “Зіма трывогі нашай”.

Прадметам даследавання з’яўляецца спецыфіка функцыянавання Бібліі як метатэкста і інтэртэкстуальных уключэнняў (алюзій, рэмінісцэнцый, цытат і г.д.) у раманнай творчасці Дж. Стэйнбека.

Атрыманыя вынікі і іх навізна. Упершыню ў айчыннай гуманітарыстыцы ажыццёўлены комплексны паўзроўневы аналіз мета- і інтэртэкстуальных (біблейскіх і інш.) уключэнняў у творах Джона Стэйнбека. У рамках канцэпцыі, якая развіваецца ў рабоце, мета- і інтэртэкстуальнасць прадстаўлены як культурны феномен, які прысутнічае на ўсіх узроўнях мастацкага тэксту і з’яўляецца сэнса- і сюжэтастваральнай. Выяўлена, што асноўным метатэкстам для раманаў Стэйнбека з’яўляецца Біблія, з якой пісьменнік уступае ў шматмерны і шматузроўневы дыялог.

Структура магістарскай дысертацыі: праца складаецца з Уводзін, чатырох глаў, Заключэння, Спісу выкарыстаных крыніц, які ўключае ў сябе 93 крыніц, і Дадатку.

Поўны аб’ём работы – 93 старонкі друкаванага тэксту, 2 з якіх заняты табліцамі, 4 – адведзены для Дадатку.

RESUME

Rada Spoto

The Bible as Metatext and Intertextuality in J. Steinbeck's novels

Keywords: ALLUSION, AMERICAN LITERATURE, THE BIBLE, HYPERTEXT, DIALOGUE, J. STEINBECK, INTERTEXT, INTERTEXTUALITY, METATEXT, PRECEDENT TEXT, REMINISCENCES, NOVEL, SYMBOL, THE USA, QUOTATION.

The aim of the research is to explore the functions of the Bible as metatext and intertextuality in the novels of J. Steinbeck.

The urgency of the research is determined by the fact that neither in Russian nor in Belarusian science can't be found works, in which J. Steinbeck's novels would be considered in the broader cultural field, from point of meta- and intertextuality, in dialogue with many precedents texts, but before all with the Bible. In the research, for the first time we are trying to synthesize the entire diversity of meta- and intertextual inclusions in John Steinbeck's novels in chronological continuity.

The object of the research is the phenomenon of meta- and intertextuality in American culture based on novels *the Grapes of Wrath*, *East of Eden*, *the Winter of Our Discontent* by John Steinbeck.

The subject of the research is the specificity of functioning of the Bible as metatext and intertextual figures (allusions, reminiscences, citations, etc.) in Steinbeck's novels.

The results and scientific novelty. For the first time in the national humanities it is made a holistic analysis of the meta- and intertextual (biblical, etc.) inclusions in John Steinbeck's novels. Following the concept of the research, meta- and intertextuality are presented as a cultural phenomenon that can be indicated at all the levels of fiction and can be framed into it. It is proved that the Bible is a general metatext in J. Steinbeck's novels. The writer enters with it into a multidimensional and many levels dialogue.

The structure of Master thesis. The paper consists of Introduction, four chapters, Results, References, including 93 sources and Application.

The total volume: 93 of printed pages, where 2 are occupied with tables and 4 pages set aside for Application.